

---

amRitabindu

——
अमृतबिन्दु

——
Document Information

Text title : amRitabindu upanishad

File name : amrtabindu_upan.itx

Category : upanishhat, upanishad

Location : doc_upanishhat

Author : Anshuman

Transliterated by : Anshuman Pandey pandey at umich.edu

Proofread by : M. Giridhar, Sunder Hattangadi

Latest update : 16 April 1996, March 4, 2017

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 28, 2021

sanskritdocuments.org

अमृतबिन्दु

ॐ सह नाववतु सह नौ भुनक्तु सह वीर्यं करवावहै ।
तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।
हरिः ॐ ॥

मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धं चाशुद्धमेव च ।
अशुद्धं कामसंकल्पं शुद्धं कामविवर्जितम् ॥ १ ॥
मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः ।
बन्धाय विषयासक्तं मुक्त्यै निर्विषयं स्मृतम् ॥ २ ॥
यतो निर्विषयस्यास्य मनसो मुक्तिरिष्यते ।
अतो निर्विषयं नित्यं मनः कार्यं मुमुक्षुणा ॥ ३ ॥
निरस्तविषयासङ्गं संनिरुद्धं मनो हृदि ।
यदाऽऽयात्यात्मनो भावं तदा तत्परमं पदम् ॥ ४ ॥
तावदेव निरोद्धव्यं यावद्धृदि गतं क्षयम् ।
एतज्ज्ञानं च ध्यानं च शेषो न्यायश्च विस्तरः ॥ ५ ॥
नैव चिन्त्यं न चाचिन्त्यं न चिन्त्यं चिन्त्यमेव च ।
पक्षपातविनिर्मुक्तं ब्रह्म सम्पद्यते तदा ॥ ६ ॥
स्वरेण संधयेद्योगमस्वरं भावयेत्परम् ।
अस्वरेणानुभावेन नाभावो भाव इष्यते ॥ ७ ॥
तदेव निष्कलं ब्रह्म निर्विकल्पं निरञ्जनम् ।
तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा ब्रह्म सम्पद्यते ध्रुवम् ॥ ८ ॥
निर्विकल्पमनन्तं च हेतुदृष्टान्तवर्जितम् ।
अप्रमेयमनादिं च यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुधः ॥ ९ ॥
न निरोधो न चोत्पत्तिर्न बद्धो न च साधकः ।

न मुमुक्षुर्न वै मुक्त इत्येषा परमार्थता ॥ १० ॥ var मुक्तः
 एक एवात्मा मन्तव्यो जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिषु ।
 स्थानत्रयव्यतीतस्य पुनर्जन्म न विद्यते ॥ ११ ॥
 एक एव हि भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।
 एकधा बहुधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥ १२ ॥
 घटसंवृतमाकाशं नीयमानो घटे यथा ।
 घटो नीयेत नाकाशः तद्वज्जीवो नभोपमः ॥ १३ ॥
 घटवद्विविधाकारं भिद्यमानं पुनः पुनः ।
 तद्भेदे न च जानाति स जानाति च नित्यशः ॥ १४ ॥ ?var तद्भ्रं
 शब्दमायावृतो नैव तमसा याति पुष्करे ।
 भिन्ने तमसि चैकत्वमेक एवानुपश्यति ॥ १५ ॥
 शब्दाक्षरं परं ब्रह्म तस्मिन्क्षीणे यदक्षरम् ।
 तद्विद्वानक्षरं ध्यायेद्यदीच्छेच्छान्तिमात्मनः ॥ १६ ॥
 द्वे विद्ये वेदितव्ये तु शब्दब्रह्म परं च यत् ।
 शब्दब्रह्मणि निष्णातः परं ब्रह्माधिगच्छति ॥ १७ ॥
 ग्रन्थमभ्यस्य मेधावी ज्ञानविज्ञानतत्परः ।
 पलालमिव धान्यार्थी त्यजेद्ग्रन्थमशेषतः ॥ १८ ॥
 गवामनेकवर्णानां क्षीरस्याप्येकवर्णता ।
 क्षीरवत्पश्यते ज्ञानं लिङ्गिनस्तु गवां यथा ॥ १९ ॥
 घृतमिव पयसि निगूढं भूते भूते च वसति विज्ञानम् ।
 सततं मनसि मन्थयितव्यं मनो मन्थानभूतेन ॥ २० ॥
 ज्ञाननेत्रं समाधाय चोद्धरेद्वह्निवत्परम् ।
 निष्कलं निश्चलं शान्तं तद्ब्रह्माहमिति स्मृतम् ॥ २१ ॥
 सर्वभूताधिवासं यद्भूतेषु च वसत्यपि ।
 सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवः ॥ २२ ॥
 ॐ सह नावतु सह नौ भुनक्तु सह वीर्यं करवावहै ।
 तेजस्विनावधीतमस्तु मा विद्विषावहै ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

हरिः ॐ ॥

॥ इति कृष्ण यजुर्वेदेऽमृतबिन्दूपनिषत् समाप्ता ॥

Encoded by Anshuman Pandey pandey at umich.edu

Proofread by M. Giridhar, Sunder Hattangadi

---

amRitabindu

pdf was typeset on March 28, 2021

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

